

LIST IZLAZI TJEDNO. — GODIŠNJA PRETPLATA
30.— DIN. — ZA INOZEMSTVO 60.— DIN.
OGLASI PO NAROČITOJ TARIFI.

GODINA X. BROJ 13.
Šibenik, 26. ožujka 1939.

ADRESA UREDNIŠTVA I UPRAVE: ŠIBENIK pp. 17.
RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.
BROJ ČEK. RAČUNA 33.121

Bezdušna kultura

Među nama još je mnogo nepismenih. U nekim krajevima više od tri četvrtine stanovništva. Zato se, u zadnje vrijeme, svi rodoljubi pozivaju u borbu proti nepismenosti; da se svakom našem seljaku i seljakinji otvore duhovne oči! Jer nepismenost je isto što i duhovna sljepoća.

Selo je u mnogočemu nazadnije od grada, pa i u pismenosti. Ali, u jednom je, ipak, naprednije: u čestitosti, u ljubavi prema pravdi i istini, u čudorednosti!

Promatrajući savremene događaje, moramo zaključiti: Gdje je više pameti, manje je srca; gdje je veća prosvjeta, manje je čudoređa!

A kad je tako, onda nam, ponekad, sune u glavu misao: Zar nije bolje, da naši mali ljudi i nadalje ostanu nepismeni, neprosvjetljeni, nego da s pismenošću i prosvjetom izgube svoju dosadašnju plemenitost, dobrodušnost i pravdoljubivost! — To je, međutim, trenutačna, pogrešna misao, jer nepoštenje, pad čudoređa nije nužna posljedica kulturnoga napretka. I zato, i ako mi odbijamo od sebe takvu misao, ipak moramo naglasiti: Više se moramo boriti proti nečudoređu nego proti nepismenosti; više moramo posvetiti brige javnom poštenju nego prosvjetli! Jer pismeni, prosvjetljeni, kulturni lopov neusporedivo je opasniji od nepismenog i neukog. Kulturni lopovi pronevjeruju debele milijune i osiromašuju čitave narode, dok se oni nekulturni zadržavaju samo u svojoj užoj okolini, i nju izrabljuju.

Takav kulturni lopov je i Nikolaj Vinogradov, koji je štampao dobrotvorne sljepačke marke, u vrijednosti od 12 milijuna dinara, u korist, tobože, slijepih djevojaka u Zemunu i Beogradu. Štampao je »dirljive letake« i razaslao ih po čitavoj državi, pozvavši sve — »bez razlike vere i narodnosti« — da mu otkupe marke, barem za 200 dinara. A većinu toga sakupljenog novca progutao je njegov sljepački džep!

Ovih dana smo doznali i za drugoga pismenog i kulturnog varalicu, koji je sakupljao milodare za podizanje nekoga sanatorija u Beogradu, nagrađujući dobrotvorne medaljama i diplomama, a sebe samoga je nagradio sa nekih pet milijuna dinara. Naravno, to je nagrada za njegov nesebični, dobrotvorni i mukotrpan rad!

Pa što je to! To su samo dvije male i nevažne kišne kapljice u strahovitom pljuskaju koji poplavljuje su dva truna prašine na cesti, u koju upadamo do koljena.

Takva i tolika su djela kulturne, pametne bezdušnosti!

Za obnovu duha

Je li nam Krist potreban?

Prijatelju,

Bez duljega prepričavanja otvori Ivanovo evanđelje i naći ćeš odgovor na pitanja koja te muče.

Isus o sebi govori da je On: »Vrata kroz koja se ulazi«, t. j. da se Njegovim očima ima gledati na svijet i život oko sebe. Zašto je, uopće, Krist došao na zemlju? Da zemlji dade novoga čovjeka, novi pojam o čovjeku. To je bila svrha Njegova silaska s Neba, svrha Njegova života na zemlji, propovijedi i govora, boli i patnja, zato je, napokon, i stvorio Crkvu, koja čuva čistoću Njegove nauke. I, treba naglasiti! Gospodin Isus je imao jačinu duha, kao nijedan ni prije ni poslije Njega. To ćeš čuti i iz ustiju onih koji se odriču Njega. Pa, šta vidimo? Da Isus nije otkrio ni jednu naučnu istinu u prirodnom redu; za napredak tehnike nije učinio ni jedan zarez; On, sama ljepota, nije stvorio ni jedno umjetničko djelo: ni sliku ni kip, ni pjesmu ni roman; ništa nije učinio za napredak filma i muzičkih skladbi. Ko će naći i zamisliti boljega srca od Njegova, pa nije učinio ništa na polju medicinske znanosti, iako je znao i unaprijed vidio da će kruta bolest pokositi mnogo mladih života, hranitelja i nosilaca obiteljskoga ognjišta. Zašto? Jer ništa od svega ovoga i sličnoga ovomu nije smatrao nužno potrebnim za život i čovjeka. A što je On smatrao nužno potrebnim, bez čega se čovjek ne može proći? Vjerovati u Boga, slušati roditelje, govoriti istinu, očuvati čisto srce, reći će: na život gledati očima vječnoga života.

On govori o sebi:

»Ja sam pastir dobri«. Što bi se stado bojalo, kad nad njim pazi budno oko pastira, i to pastira koji nije najamnik! Neka zapuhuje vjetar, neka pljušti dažd, stadu se ne treba bojati, kad uza se ima pastira, koji je »dobri«.

»Ja sam trs, a vi ste prućice«. Bršljan živi na tvrdom hrastu. Otrgni ga i položi na zemlju, izgi-

nuće. Odreži s trsa, panja, prut, prut će se posve osušiti. Uzeto iz prirode, ali vrlo slikovito i puno jako izraženo, kako naš život prima snagu od života Gospodina Isusa. Koga bih se bojao? Kad je On trs, znači da je On glava, zato moja glava ima misliti ono što On misli, moje oko gledati ono što se Njemu mili, moja usta govoriti istinu, moji čini biti pravedni, moj život biti dostojan života komu je Gospodin Isus glava.

»Ja sam svijetlo svijeta«. Njegova istina sa svojim svijetlom penje se u daleke visine sve tamo u prekogrnbni život. Koja bi bila vrijednost čovjeka, ako bi se radio, živio, umro i zauvijek nestao? On je posvijetlio i otvorio dvorane prekogrnboga života. On je zato svijetlo koje pokazuje stazu života sve tamo do plavih visina.

»Ja sam kruh života«. A ko bi dao utjehu da nije Njega? Ko ima ljepšu riječ za svakoga? I za grješnika, da se obrati, i za pravednika, da ustraje, i za siromaha i za patnika? Što bi bolesnici i oni koji su na umoru, da nije Njegove jake riječi drugoga života!

»Ja sam put, istina i život«. Čovječanstvo je imalo mnogo učitelja i velikih glava, ali niko nije govorio kao On; niko se nije usuđivao reći ono što je govorio On. To je On i za čovjeka ovoga današnjeg vremena. A što mi sve danas nemamo! Gospodari smo i vatre i vode i zraka i zemlje. Ali, jednoga jedinoga nismo gospodari. A taj jedini jest — čovjek! Zato, u vremenu najvišega uspona u napretku i lagodnosti i olakšanju života, nikada nismo bili ni nemirni ni nezadovoljniji ni nesretniji do danas. Zakleli bismo se, da nikada manje mira, zadovoljstva, sreće nije bilo što danas.

»Ja sam uskrsnuće života«. Zadnja stepenica — život vječni, svrha našega života. A za drugo Krist nije ni došao, nego da nas po ovoj tjelesnoj smrti uskrsne na novi život u sretnoj vječnosti.

lopovi, nositi lakirane cipele, daviti se pečenom piletinom i proljevati se mirisavim vodicama.

Naš narod je dovoljno bogat; pravilnije: bio bi dovoljno bogat, kad ne bi bilo tih »narodnih dobrotvora«, koji pred narodom prosipaju mrvice, a odnašaju mu pogače, koji, javno na trgovima, dijele milostinju u krunama, a uskladištavaju vreće s milijunima.

Seljak se zna obraniti od vuka i noćnoga hajduka, ali kako da se obrani od »narodnih dobrotvora«, koji najviše krađu u po bijela dana, a po

Je li nam Krist potreban ili nije? Možemo li i bez Njega biti ljudi sreće i tihoga zadovoljstva? Ne, ne možemo. Ja, čovjek, čovjek ovoga modernog vremena, mi, ljudi svi, trebamo duševni kruh vjere, vjere u Boga, u život vječni, u snagu ideje socijalnoga kraljevstva Kristova na zemlji. To govori svaki koji se potrudio ili drugoga slušao, da spozna Gospodina našega Isusa.

Prijatelju, još jednom pročitaj i razmisli ono u navodnim znakovima, pa ćemo onda dalje govoriti. Korizma je, imaš prilike i zgode.

Junior

Francuski državnici o Piju XII.

Agencija Havas javlja, da je među francuskim političarima izbor novoga Pape ostavio dubok utisak. »Dostojanstvena duhovna figura Pija XII. u očima Francuza katolika i cijele Francuske predstavlja simbol religijske ideje u svojoj njezinoj punini. Ni jedan raniji izbor Pape nije u Francuskoj primljen tako srdačno kao izbor Pija XII.« — Predstavniku Agencije Havas bivši ministar Louis Marin, predsjednik Republikanskog saveza izjavio je, da nitko ne može zaboraviti utisak ličnosti Pija XII. tkogod je i jednom s njim razgovarao. — Socijalistički zastupnik, Zidov Grunbach je kazao, da u brzom izboru Pape vidi »želju, da se načela katoličke Crkve provode autoritetom, hrabrošću i inteligencijom, kao što je to činio Pio XI., radi čega je dobio priznanje čitavoga svijeta. Nitko bolje od Pija XII. ne bi mogao nastaviti djelo svog predšasnika.« — Bivši predsjednik vlade Flandin izjavio je radost radi izbora Pija XII. »Njegovim izborom pokazao se Vatikan kao velika moralna snaga, koja će umjeti braniti i isticati ljudsku slobodu i ljudska prava te energično raditi za mir među narodima.« — Bivši ministar vanjskih poslova Radikalsocijalist Yvon Delbos, koji je u ime Pučke fronte dočekao Pija XII., kad je on posjetio Paris i Lissieux, izjavio je: »Izborom novog Pape zadovoljni su svi, kojima je stalo do vjerskih i moralnih načela kršćanstva i do održanja civilizacije.« — Francuska štampa donosi članke, u kojima slavi izbor novoga Pape. Tako veliki dnevnik »Matin« piše: »Uzeo je ime Pio XII. Zaista nitko nije bio bliži i misli i srcu Pija XI. do Njega. Nitko se ne bi mogao bolje prikloniti nad zemaljskom bijedom niti bi mogao biti bliže onim tajanstvenim i veličanstvenim područjima, u kojima je jedino duh suvereni gospodar.«

noći banče i troše narodna dobra!

Kad se najusrdnije molimo Bogu, da nas oslobodi od kuge, glada i rata, onda uvrstimo među svoje molitve i zaziv: Bože dobri i pravedni, oslobodi nas od »narodnih dobrotvora«, oslobodi nas od bezdušne pismenosti i kulture!

Jest, seljak nema velikoga znanja kao Nikolaj Vinogradov i njegovi ortaci, ali, zato, ima više srca i duše, ljubavi i pravde! A srce i duša vrijede više od pameti i kulture!

lg.

ŽIVOT S CRKVOM

Crkveni kalendar

Nedjelja, 26. III.: Glušnica. — Sv. Eutihij, mučenik. Radi Kristove vjere bio je mučen u Aleksandriji za vrijeme cara Konstancija.

Ponedjeljak, 27. III.: Sv. Aleksandar, vojnik. Mnogo se borio za Isusa i mnoga je čudesa učinio još u svom zemaljskom životu. Bijaše mu glava otkječena za vrijeme cara Maksimijana.

Utorak, 28. III.: Sv. Siksto, Papa. Stupio je na papinsko prijestolje g. 432. Nakon što je mudro i sveto upravljao Crkvom Božjom, preminu g. 440. Naslijedio ga je sv. Leon Veliki.

Srijeda, 29. III.: Sv. Ciril, đakon. U Eliopolju podnio je groznu smrt. Razjareni pogani rastvorili su mu drob, te mu išču-paše jetra i džigericu.

Četvrtak, 30. III.: Sv. Kvirin, tribun. Podnio je mučeničku smrt u Rimu. Bio je bačen na lomaču.

Petak, 31. III.: Sv. Amos, prorok, svetkuje se u Tekui u Palestini.

Subota, 1. IV.: Sv. Teodora. Podnijela je mučeničku smrt za vrijeme cara Hadrijana.

NEDJELJA MUKE

ČITANJE POSLANICE bl. Pavla Apostola Židovima (9, 11—15). — Braćo! Krist je došao kao veliki svećenik budućih dobara kroz veći i savršeniji šator ne rukom stvoreni, to jest ne ovoga stvorenja; niti je s krvlju kozlića ili junčića, nego vlastitom krvlju ude jednom u svetinju stekavši vječno otkupljenje. Jer ako krv kozlića i volova i pepeo juničin poskropivši okaljane posvećuje na očišćenje tijela, koliko će većma Krv Krista, koji po Duhu Svetome samoga sebe prinese bez ljage Bogu, očistiti savjest našu od djela smrti da služimo Bogu životu? I zato je posljednik novoga zavjeta, da po smrti koju podnese za otkup od prestupaka, učinjenih u prvomu zavjetu, prime pozvani obećanje vječnoga nasljedstva: u Kristu Isusu Gospodinu našemu.

† SLIJEDI SV. EVANĐELJE po Ivanu (8, 46—59). — U ono vrijeme govoraše Isus mnoštvu Židova: *Ko će mi od vas dokazati kakav grijeh? Ako vam istinu govorim, zašto mi ne vjerujete? Ko je od Boga, riječi Božje sluša. Zato vi ne slušate jer niste od Boga. Tada odgovoriše Židovi i rekoše Mu: Ne govorimo li dobro da si ti Samaritanac i da imaš đavla. Odgovori Isus: Ja nemam đavla nego poštujem Oca svojega, a vi mene pogrdite. Ali ja ne tražim slave svoje, ima koji traži i sudi. Zaista, zaista vam kažem: ako ko opsluži riječ moju, ne će vidjeti smrti u vijeku. Tada Mu rekoše Židovi: Sad znamo da imaš đavla. Abraham je umro i proroci, a Ti govoriš: ako ko opsluži riječ moju, ne će vidjeti smrti u vijeku. Zar si Ti veći od oca našega Abrahama koji je umro? i proroci su umrli. Za koga sebe držiš? Odgovori Isus: Ako ja sam sebe slavim, slava je moja ništa; Otac je moj koji me slavi, za koga vi govorite da je Bog vaš, a ne poznate Ga; a ja Ga poznajem, i kad bih rekao da Ga ne znam, bio bih lažac kao*

i vi, ali Ga znam i riječ Njegovu držim. Abraham, otac vaš, čeznuo je da vidi dan moj; vidje i obradova se. Tada Mu rekoše Židovi: Još Ti nema pedeset godina pa si Abrahama vidio? Reče im Isus: Zaista, zaista vam kažem: *Prije nego je postao Abraham, ja jesam. Tada uzeše kamenje ba dace na Njega; a Isus se sakrije i izide iz hrama.*

DUH GOSPODINOV

»Ko je od Boga, riječi Božje sluša« (Evanđelje)

Ovo zadnjih petnaest korizmenih dana jedna sama misao prevladava u liturgiji: mržnja neprijatelja koji vrebaju na život Pravednika i neprekidna molitva ovoga Ocu, da ga ne napusti u dan kušnje. Onaj, koji govori u današnjoj Početnoj pjesmi i Pjesmi iz poslanice, je Isus Krist, koji se obraća Ocu protiv svojih neprijatelja.

U Evanđelju Isus, smatran kao koji izopćeni, Samaritanac i opsjednut od đavla, brani se protiv Židova, svojih strašnih tužitelja, te ih pozivlje, da mu dokažu i sami jedan grijeh. Zatim, iz obrane prelazeći u navalu, dokazuje, da njegovi protivnici nijesu od Boga, jer bi inače vjerovali njegovim riječima: »Ko je od Boga, riječi Božje sluša. Zato vi ne slušate, jer niste od Boga.« (Evanđelje) Strašna izjava, koja i kršćanima daje lagani kriterij, da prosude, imaju ili nemaju duh Gospodinov. Jezik i pamet odraz su preobilnosti srca. Ako je srce prepuno duha i ljubavi Božje, pamet naša uživa misliti, jezik govoriti, uši čuti, gdje se govori o Bogu. Inače toga nema.

Da ne spadamo u broj ovih nesretnika, kojima su, možda, uzalud upravljene strašne prijetnje, neka bude

Zajednička poslanica naših biskupa

O kršćanskoj ženidbi

(Nastavak 1.)

SVRHA BRAKA.

Iz riječi sv. Pisma vidimo, da je prvotni i glavni cilj ženidbene veze: radati i odgajati djecu, drugim riječima sačuvati čovječiji rod.

Ali osim ove svrhe ženidbene veza imade i drugih važnih ciljeva: ti su, da supruzi moraju jedno drugome pružati u svemu međusobnu pomoć. Znamo već iz sv. Pisma, da je Bog stvorio Evu kao pomoćnicu mužu. — Cilj je ženidbene veze, da se bračni drugovi ljube međusobno svetom ljubavi, kao što se ljube Krist i Crkva. — A napokon, brak imade i svrhu da nađu supruzi u njemu lijek za stišavanje požude, kako to Apostol uči Korinćane, kad veli: »Radi izbjegavanja bludnosti, svaki da ima svoju ženu, i svaka žena da ima svoga muža« (I Kor. 7, 2).

Izgradnji ovoga novog ženskog naraštaja doprinosi i budimpeštanska liječnica M. Csaba, svojim knjiž. djelima, od kojih je »Njezino proljeće« prevedeno na hrvatski. Odgojitelji, mladež i njihovi roditelji treba da obrate pažnju ovom važnom djelu.

— Ženski se naraštaj u današnjoj sredini nalazi ko plaha košuta u šikarju kroz koje se mora proverati ne ozlijeđivši svoje sjajno oko. K njima prilazi iskusna liječnica i plemenita duša, pak ih, dubokim shvaćanjem i iskrenom ljubavlju, upućuje u sve bolne i vesele strane djevojačke duše. Podaje snagu palima, a svježinu uspravnima. Zato im postavlja pred oči uzvišeno životno zvanje žene: **majčinstvo**, koje im ispunja srce duševnim veseljem i podaje snagu u svakidašnjoj borbi. Svojim lakim perom, stručnom spremom i životnim iskustvom ocrta lik čiste djevojke, koja se **ozbiljnošću, krepošću, poslušom, samoodgojem i znanjem sprema da stavi svoj život u službu sretno budućnosti same sebe, svoga budućeg druga, obitelji i domovine.** U tako čistim

*) Dr med. M. Csaba »Njezino proljeće« može se dobiti u Zagrebu kod Naklade »Spes« — Martićeva 7 ili kod »Narodne Prosvjete« — Kaptol 29.

naša odluka, da ćemo ovih dana s velikom ljubavlju razmišljati velika otajstva muke Isusove. Tako ćemo se odati željama Crkve i duhu Liturgije te osigurati dragocjene plodove ovih svetih dana, pridržane za vjerne duše i one, koji ljube.

Neka nam u tome danas bude vodičem Apostol sv. Pavao, koji nas u svojoj Poslanici Židovima poučava o velikoj vrijednosti žrtve na Križu. Žrtve Staroga Zavjeta bile su sve nedostalne, a ipak su se morale ponavljati neprestano. Žrtva Isusova daje Bogu beskrajnu zadovoljštinu. S Isusom je podmiran svaki naš dug. Po njemu imamo siguran pristup k Ocu nebeskome: »Jer ako krv kozlića i volova... okaljane posvećuje..., koliko će većma krv Krista... (On) je posljednik Novoga Zavjeta...« (Poslanica)

Ako je Krist samo jedan put izvršio svoju žrtvu, ipak je istina, da se ova neizreciva žrtva još i danas ponavlja na našim oltarima, voljom našega božanskog Otkupitelja, budući On dao tu vlast svojim svećenicima riječima: »Ovo je tijelo moje, koje će se za vas predati; ovo je kalež Novoga Zavjeta u mojoj krvi. Ovo činite, kad god uzblagujete, na moju uspomenu.« (Pričesna pjesma).

Razmatranje i sudjelovanje kod svete žrtve neka budu za nas obilno učestvovanje u Njegovim darovima zašтите, blagoslova, milosrđa, vječnoga spasa.

»Molimo, Gospodine, neka ovi darovi odriješ okove naše zloće i neka nam pribave darove Tvoga milosrđa« (Pričesna molitva).

»Budi uz nas, Gospodine Bože naš, i one, koje si okrijepio svojim tajnama, štiti neprestanom obranom« (Popričesna molitva).

BRAK JE DOŽIVOTNA VEZA.

Da može brak postići onu svrhu, koju je dao sam Bog toj ustanovi, valja da bude ova veza doživotna.

Već je staro rimsko pravo učilo: »Brak je veza muža i žene, zajednica cijelog života, jednakog uživanja božanskog i ljudskog prava« (Casti con.). — Ako su poganski pravnici tako visoko mislili o braku, kako istom moramo o njemu misliti mi vjernici kršćani, kad znamo, da je brak sakrament Novoga Zakona?

Brak je »zajednica cijelog života« s jednakim uživanjem božanskog i ljudskog prava.

»Cijeli život« ne znači samo trajanje ove zajednice dokle god supruge ne rastavi smrt: »Cijeli život« znači ovdje više, naimed se sv. ženidbena veza mora u sva-

kom pogledu razvijati u poštivanju bračnih drugova. Supruzi se moraju međusobno usavršavati diljem cijeloga bračnoga života. Jedan mora drugoga pomagati, da iz dana u dan sve više napreduju u kršćanskim krepostima.

Ženidba za supruge ne znači samo neki vanjski zakoniti čin, nego znači unutrašnje udruživanje njihovih duša, pa tako ova zajednica i njezin plod postaje »zajednica svetih«; u toj zajednici nalaze se oboje, muž i žena »ne za volju prolaznih dobara, niti da služe požudi, nego da jedno drugome pribave viša i vječna dobra« (Casti con.).

Ovo sveto prijateljstvo između muža i žene može postojati samo tada, ako je za njih oboje zajamčeno jednako uživanje prava koja im pripadaju.

JEDINSTVENOST BRAKA.

Jednaka prava mogu oboje imati samo tada, ako je brak jedinstven, to znači da su u toj vezi združeni samo jedan i jedna.

Bog je stvorio samo jednog Adama i dao mu samo jednu Evu: time je Bog već u ženidbi prvih roditelja odredio, da ta veza ne može biti drukčija nego samo između jednoga muža i jedne žene.

Da se ovom vezom samo dvoje vežu i združuju, jasnije je učio Gospodin kad je ponovio i potvrdio riječi sa prve strane sv. Pisma: »Dakle nijesu više dvoje, nego jedno tijelo« (Mat. 5, 28).

NERAZRJEŠIVOST BRAKA.

Što je jedno, mora da bude i nerazrješivo. Kršćanska ženidba jednom valjano sklopljena i izvršena imade po Božjoj volji najveću čvrstoću i nerazrješivost, koju nikakva ljudska vlast ne smije oslabiti.

Koja bi se ljudska vlast usudila da rastavi ono, što je Bog združio? — »Što je Bog sastavio, čovjek neka ne rastavlja« (Mat. 19, 6).

Sv. Pavao nas uči, da je kršćanska ženidba slika one savršene veze, što postoji između Krista i Crkve: Krist je glava, a Crkva njegovo tijelo; tko bi mogao rastaviti Crkvu i Krista! Tko bi se usudio rastaviti glavu od tijela?

Isti nas apostol uči da je Krist ljubio Crkvu neizmjernom ljubavlju i sam sebe predao za Nju.

Krist ne ljubi Crkvu radi sebe, nego je ljubi imajući pred očima korist svoje Zaručnice. On je nikad ne ostavlja, nego ostaje s njome u sve dane do konca svijeta. Po Kristovu primjeru ne smije ni muž nikada ostaviti svoje žene, nego mora za nju raditi i za nju se žrtvovati.

I kao što Crkva ljubi Krista, sluša ga kao svoju glavu te se nikada ne odvaja od Njega, tako i žena mora vazda biti uz svoga muža i da se nikada od njega ne rastavlja.

Načelo nerazrješivosti toliko je visoko i tako važno za vjerski i društveni život, da mu moraju pojedinci podrediti svoje želje, svoje lične koristi, kao što mora vojnik na straži posvema podrediti svoju uobdobnost, čak i svoj život probitku cijelog naroda.

Misli glasovitih ljudi

(Sakupio P. Šperac)

»Dajte državi takve vladare, takve zakonodavce, suce, činovnike i građane, kakve ih Crkva hoće da ima, pa ćete vidjeti, kako će država procvasti.«

Sv. Augustin.

»Kad se čini, da je sve propalo, onda je kucnuo čas junačkim dušama.«

Pater Lacordaire.

»Kad se sablja s idejom sukobi, onda napokon ideja prevlada.« (»Lorsque le sabre et la pensée sont en conflit c'est la pensée qui finit l'emporter.«)

Napoleon I.

»Ako hoćete na lak način da vladate, onda poštuju vjeru, narod i njegove stare običaje i ono, što mu služi za hranu.«

Kancelar Bakon.

»Svaki pravi heroizam izvire samo iz nesebičnosti.«

Foerster.

»Savjest nema zuba, a ipak grize.«

Ruska izreka.

»Sila može nešto da učini, ali općenito više može rušiti nego izgraditi.«

Oliveira Salazar,

portugalski ministar-pretsjednik.

Podlistak

„Njezino Proljeće“

»Mlade djevojke neka ne prosipaju osjećaje srca i duše uludo...«

(Dr Csaba)

U ovim mutnim previranjima, kada završava jedno poglavlje povijesti čovječanstva, a započinje novo, iskrsavaju pred nama mnogi presudni problemi, među kojima zauzima važno mjesto: **žena.** Jest, nažalost, u suvremenom materijalističkom raspoloženju žena je postala problem pojedinca, obitelji, naroda i čovječanstva. S njim se susreće svaki od nas i pokušava ga riješiti, a mnogi ga uopće nikako ili slabo rješavaju. O sretnom, pak, njegovom rješenju ovisi naše duševno i tjelesno zadovoljstvo. Radi toga, kao u svim pitanjima, tako i u tome daje nam potpuno rješenje čuvarica Kristove Istine — Crkva. Ona nad zamračenim obzorjem Evrope navješta duhovnu revoluciju izgradnje novih naraštaja, da preko njih donese sreću zalutalom čovjeku. Isto nam tako oživljuje, danas jače no ikada, **ilk nove duševno i tjelesno zdrave djevojke preko koje će se riješiti problem žene.**

Bit će to žrtva, ali velika je stvar radi svetog načela nositi križ u braku. Ako je kome teško, neka znade, da u Crkvi teku izvori milosti, koja osposobljava čovjeka i za najveće žrtve. Istina je, da od sebe ne možemo ništa, osobito u tako teškim prilikama; ali znajmo, da je naša »snaga od Boga« (2 Kor. 3, 5), i da možemo sve po Onome, koji nas okrepljuje (Fil. 4, 13).

(Nastavit će se)

Iz naših krajeva

»KOJIM ĆE PUTEH HRVATI«. Pod ovim naslovom i podnaslovom »Politika u skladu s konačnim ciljevima i trajnim interesima hrvatskog naroda« zagrebački »Hrvatski Dnevnik« od 20. t. mj. donosi: »Sve velike radio stanice komentirajući posljednje događaje bave se i položajem hrvatskog naroda. One donose najrazličitije, često potpuno protuslovne vijesti o odlukama predsjednika dra Mačka. Nije nam moguće registrirati sve te vijesti, ali možemo reći, da su neke od tih vijesti tako fantastične i apsurdne te im nitko, ko i malo pozna ciljeve hrvatske narodne borbe, ne će nasjesti. Vodstvo hrvatske narodne politike nalazi se u čvrstim i sigurnim rukama i nema sumnje, da odgovorni faktori hrvatske politike nisu ništa poduzeli niti će poduzeti, što bi bilo nespojivo s hrvatskim narodnim ciljevima, kao što nisu ništa propustili niti će propustiti, što traže trajni hrvatski narodni interesi. Stoga hrvatska javnost može biti potpuno mirna. O svemu, što bude potrebno, ona će biti pravodobno obavještena, kao što je i do sada bila. Stoga ne će nasjesti niti raznim prepričavanjima, napose onima, koja se šire šapatom i kojima je svrha napraviti zabunu u hrvatskim redovima.«

USVAJANJE PRORAČUNA U SENATU BEZ RASPRAVE. Između članova vlade i senatorskih klubova postignut je sporazum, da se, pred ozbiljnom vanjskom situacijom i pred problemima našeg unutrašnjeg života, što više ograniči rasprava o proračunu. To je i uslijedilo. Izvjestitelj Smodej pročitao je izvještaj financijskog odbora, ministar financija Gjuričić dao je svoj ekspoze, zatim su govorili: u ime JRZ dr Lujo Vojnović, u ime jug. nez. kluba Jovan Aleksić, u ime demokrata Dušan Stevčić, te u ime JNS Jeremija Živanović, dr Albert Kramer i dr Grga Anđelinović. Svi su opozicionarni govornici isticali potrebu, da se hrvatsko pitanje čim prije riješi. Opozicija i vlada našle su se stvarno na istoj liniji. Protiv sporazuma s Hrvatima nije u senatu bila izrečena ni jedna riječ.

NOVO KRIZARSKO BRATSTVO osnovano je u Bosanskom Šamcu (okružje Sarajevo).

SJEDNICA ŠIREGA VODSTVA VKB-a. U nedjelju 19. III. održana je sjednica širega Vodstva VKB-a. Bili su izaslanici Okružja i Krajevnih odbora. Na ovome vijeću stvoreni su zaključci, koji se tiču organizacijskoga života i rada.

»Nema sreće bez kreposti, a kreposti nema bez pobožnosti.«

Veliki državnik Washington.

»Nema veselja u životu bez veselja u Bogu!«

Biskup Keppler.

»Razumom treba predobiti, a ne silom.«

Sv. Atanasije.

»Kada se naše stranke i naši programi raspadaju kao razbijeno staklo, zar treba naglašavati, da Kristova nauka ostaje nepovrijeđena kraj svih kušnja, što ih je podnijela u toku od 19 vijekova?«

Chastanel, socijalistički poslanik, nedavno na jednoj skupštini u Francuskoj.

»Jedno je sigurno: samo univerzalna Crkva ima skrivenu moć, da zapriječi potpuno rasulo Evrope.«

Fr. W. Foerster,

glasoviti pedagoški pisac, po vjeri protestant, u knjizi »Jugendseele, Jugendbewegung, Jugendziel«.

»Vi ste, preuzvišeni Nadbiskupe, predstavnik velike moralne snage, katolicizma. Ne bojte se razvijati svoj rad! Antiklerikalizam, koji se javlja, čisto je površan.« Doumergue, pretsjednik franc. republike, pariškom nadbiskupu kard. Verdieru, g. 1930.

Nema sreće u grijehu

Za uskrsnu sv. Pričest!

Na domaku smo Uskrsu. Ovih će se dana pred nama u liturgiji Crkve odvijati bolna tragedija Boga Stvoritelja koga su ljudi, nemoćni stvorovi, osudili nas mrt. I dok iz naših crkava bude dopirao šapat molitve i plač proroka Jeremije, dok bude svodovima Božjih hramova odzvanjao pokajnički: »Smiluj mi se Bože!« — ljudi će poput razularene židovske mase prije 19 vijekova svojim životom opet mrcvariti i razapinjati Boga-Čovjeka.

Moderna Sodoma i Gomora pliva u oceanu nečistoće, grijeha i nepravda. Čistoća, svetost, pravednost i ljubav nepoznati su ljudima materijalizovanoga, nekršćanskoga i životinjskoga vijeka. Nisu moderne i savremene. Ljudi su izbrisali granice dozvoljenoga i nedozvoljenoga. Ljudi sebi dozvoljavaju sve. Obitelj i njen teret zbacuju; daleko su od Boga i njegovih zapovijedi; tlače i progone jadne i nezaštićene, da bi na njihovom znoju i krvi, na njihovom gladi i bijedi uživali i bili zadovoljni. Sve smiju, samo da se izjednače sa životinjom i budu i niži od nje.

Budite apostoli svoje sredine!

Dužnost apostolata

II.

DUŽNOST LJUBAVI NAPRAMA BLIŽNJEMU

Apostolat je također dužnost ljubavi naprama bližnjemu.

Gospodin hoće, da ljubimo bližnjega kao same sebe. Tko, dakle, uistinu ljubi samoga sebe, brine se, da si priskrbi najveće dobro, a to je spas duše. Isto tako morat će se on da brine za spas drugih.

Isus Krist je, dakle, odredio ovaj zakon solidarnosti: moramo spasiti same sebe brinući se, da spasimo svoju braću. Njihov spas sudionikom je našega.

Gospodinu, kad ga je pitao račun o bratu, Kain odgovori: »Zar sam ja čuvar brata svoga?« No Kain je još imao okrvavljene ruke krvlju Abelovom. Kain je stjegonoša ne ljubavi, već mržnje bratske.

Nijedan kršćanin ne može dati taj isti odgovor. Pred Bogom svatko je, na neki način, čuvar i odgovoran za svoju braću.

Već u Starom Zakonu — koji je bio Zakon straha — Duh Sveti diktirao je ovu presudu: »Bog je zapovjedio svakome, da se brine za svoga bližnjega«. Nema nikakve sumnje, da se ovdje, poglavito, govori o duhovnoj brizi.

Ista zapovijed ponovno je naglašena, na još izrazitiji način, u Novom Zakonu Zakonu ljubavi.

Sv. Pavao piše: »Budno bdijte, da se nitko ne iznevjeri milosti Božjoj«. Ove riječi nijesu upravljene svećenicima, već vjernicima.

Sv. Petar izdao je ovu naredbu: »Poslužite jedan drugoga, svaki onim darom, koji je primio, kao dobri upravitelji mnogovrsne milosti Božje«.

Svaki: dakle i svjetovnjaci. I oni moraju poslužiti drugima vrhunarnim darovima, što su ih primili od božanske blagodarnosti. Među kojima zauzimlje prvo mjesto dar vjere.

Vjera je dakle onaj evanđeoski talenat, koji nikome nije dozvoljeno u zemlju zakopati i koji treba što više iskoristiti za se i za druge. A jer je ona za čovjeka putni-

A njihova sreća i zadovoljstvo?

Nema je kod moderna čovjeka. Glavna oznaka naših savremenika je, da sve rade i da su svejedno najnesretniji.

Zar i dalje ovim putem? — Nel

Natrag Raspetom Bogu i njegovom zakonu! Svi koji su nesretni i jadni, bilo jer ih je zloba ljudska lišila i onoga najnužnijega, bilo da imaju i previše, pa su opet nesretni, neka dođu Onome, koji je umro i za jedne i za druge. Na klupi uskrsne ispovijedi neka otkriju svoje jedno srce i patničku dušu! Mučenik s Golgote ulit će u njih smirenje. Uskrsli Bog, dat će im u uskrsnoj Pričesti mir i sreću.

Srce naše ne može naći sreće u svijetu i njegovim čarima. Nema za nas sreće u grijehu. Stvoreni smo za Boga i u Njemu je naš mir! Uronimo ovih dana u puninu Božje Ljubavi i nakon sv. Ispovijedi i Pričesti budimo sretni! Raspeti nas Bog zove i čeka! — — —

R.

ali i uspjehe, radosti i svijetle stranice njegovih prošlih dana. Na koncu su daci-sjemeništarcu izvadali savremenu dramu u 6 činova od P. Claudel-N. Jeločnika »Krik uništene mladosti«. Svih se duboko dojmila bolna ispovijed mladića, koga su drugovi i knjige skrenuli na put bezvjerja i nečistoće, pak traži u Kristu ponovnu lukku spasa. Nalazi je zaslugom iskrenog prijateljstva jednog izgrađenog kat. mladića. Svi su se daci uživjeli u svoje uloge, osobito otac, koji je dao uvjerljivu sliku okorjeloga liberalca. — Neka Gospod udijeli u slijedećem desetljeću obilje milosti našem sjemeništu!

PREDAVANJE ZV. MALIĆA. Mjesni Pododbor Matice Hrvatske priredio je u prošlu nedjelju kulturno predavanje o ustanku hvarškoga puka u 15. i 16. vijeku. Predavao je sveučilištarac Zvonko Malić. U gradu se s najvećim zanimanjem očekivalo ovo prvo i nastupno predavanje mladog predavača, pa je predavanje bilo upravo odlično posjećeno. Predavač s krasnim uvodom prešao je na samu stvar. Cijeli sat uspio je da do posljednjega slušača održi u napetosti. Sam sadržaj, suptilna i ljubav predavača za potlačeni puk, način kao i krasna dikcija, sve je to osvajalo i oduševljavalo slušaoce. Predavač bio je nagrađen burnim aplauzom i primio brojne čestitke. Predavanju su uz ostale prisustvovali i nar. zastupnik D. Škarica te senator Š. Belamarić.

JOSIPOVO ove godine bilo je proslavljeno po običaju u cijelom gradu, napose u crkvi sv. Franc. Veliki broj građana, osobito Josipa, pristupio je sv. pričesti, i obavio svoju najveću kršćansku dužnost. Ove godine bilo je manje svijeta izvana, jer je bila nedjelja. Propovijed o velikom svecu održao je vlč. don Vinko Belamarić.

GOSPA OD SEDAM ŽALOSTI svetkuje se u petak 31. t. mj. U Novoj crkvi bit će sv. Misa u 6.45 s. Iza poslanice pjevat će se »Puna tuge«.

BLAGOSLOV ZA DOBRU SMRT bit će u katedrali u nedjelju 26. t. mj. u 6 s. uvečer.

NEMRS I POST kroz ovu nedjelju jest u srijedu 29. t. mj., i u petak 31. t. mj., sve ostale dane je samo post, a u nedjelju nema ni posta ni nemrsa.

DUHOVNE VJEŽBE ZA MUSKU OMLADINU održat će se kroz Veliku Nedjelju u Novoj crkvi. Počet će na Cvjetnicu uvečer i trajati do Velikoga četvrtka uvečer. Svake večeri u 8 s. bit će aktualni duhovni govor, u kojemu će se iznijeti sve probleme, koji zanimaju i muče dušu savremenoga mladića. Stoga nijedan mladić ne smije izostati.

DUHOVNE VJEŽBE ZA MUZEVE održat će se od Cvjetnice do Velike srijede uveče u crkvi sv. Ivana. Zajednička sv. Pričest bit će na Veliki četvrtak ujutro. Svake večeri u 8 s. bit će savremena propovijed s osobitim osvrtom na potrebe modernoga odraslog muškara i muža.

SVIM NASIM POVJERENICIMA prilažemo ovaj put naše čekovne uplatnice mo'pom, da nam odmah podmire zaostalu pretplatu za ovu i prošle godine, da možemo udovoljiti svojim obvezama prema Tiskari.

SVIM ČLANICAMA »ŽIVOGA SVIJETA« javljam, da je nakana klanjanja za slijedeći tjedan (26. III.—1. IV.): za što bolji uspjeh naše uskrsne propagande, da što više naših građana pristupi k uskrsnoj sv. ispovijedi i sv. pričesti — Don Ante Radić.

»GOD KRIZA« svake godine svečano se slavi u dolačkoj župskoj crkvi sv. Križa 27. III. No jer ove godine taj dan pada iza Nedjelje Muke, kad su zastrti oltari i Propeća, svečanost se prenasa na dan 11. travnja, t. j. u utorku po Uskrsu.

USKRSNU SV. PRIČEST kržan je pod smrtni grijeh primiti svaki kršćanin najdalje do nedjelje presv. Trojstva.

DIPLOMSKI ISPIT. Prošlih dana je na zagrebačkom sveučilištu diplomirao je iz veterine naš sugrađanin g. Skalić Vladimirov Nikolin. Isti se sprema, da naskoro diplomira i iz agronomije. Čestitamo!

I OVAKO POTPOMAŽETE SIROMAŠNU HRVATSKU PRIVREDNU MLADEŽ! Dužnost je svih nas, da potpognemo one male, koji su putem »Hrv. Radiše« krenuli u novi život, da postanu svijesni hrvatski privrednici. To možemo učiniti i na taj način, da prigodom idućih Uskrsnih blagdana za čestitanje upotrijebimo samo Radišine Uskrsne čestitke, koje su ukusne i jeftine, a dobivaju se u svim papirnicama i većim trafikama, kao i kod svih Radišinih organizacija širom naših krajeva.

Život Šibenika

ČETRDESETSATNO KLANJANJE U KATEDRALI počinje u srijedu 29. t. mj. u podne. U 11 s. bit će svečana sv. Misa uz asistenciju preuzv. biskupa. Iza sv. Mise bit će procesija sa Svetotajstvom unutar crkve, a zatim izloženje. U četvrtak, petak i subotu izložit će se Svetotajstvo u 8 s. ujutro. U 10.15 s. bit će pjevana sv. Misa, a svake večeri u 6.30 s. poveljerna, propovijed korizmenoga propovjednika vlč. don Ante Strgačića i svečani blagoslov s Presvetim. U subotu zadnji blagoslov drži preuzv. biskup.

SVEČANA AKADEMIJA U SJEME-NIŠTU. Na Josipovo, 19. t. mj. proslavi-

lo je naše sjemenište svoju 10-godišnjicu. Sjećanje na prošlost, tople molitve zahvale i preporuke Svemogućemu ispunile su taj dan. Naveče je pak održana svečana akademija u prisustvu odličnih gostiju, svjetovnjaka i svećenika, na čelu s preuzv. biskupom drom J. Miletom. Sve su tačke programa bile birane i dobro izvedene: pjevanja, deklamacije, govor i pozorišni komad. Osobito je bio dokumentiran govor preč. don F. Grandova, koji je u prvom dijelu vrlo zanosno govorio o Papinstvu uopće i napose o novom Papi Piju XI., a u drugom je iznio sve teškoće i zapreke, crne strane sjemenišne povijesti,

Širom svijeta

SLOVAČKA — NEZAVISNA DRŽAVA. Slovački ministar propagande Aleksandar Mach dao je posebnu izjavu za zagrebački »Hrvatski Dnevnik«, u kojoj je, među ostalim rekao: »Vođa i kancelar Reicha Hitler razgovarao je sa slovačkim ministrima (drom Tisom, drom Tukom, drom Durčanskim i Machom) o nezavisnosti slovačke države, kao i o garancijama, koje će Njemačka pružiti za slovačke granice. Osim toga mogu reći, da su slovačke granice zagarantirane do sada ne samo s njemačke strane, već i s drugih strana. — U najskorije vrijeme, čim se svrše najvažniji poslovi, bit će imenovani poslanici slovačke države u Washingtonu, Londonu, Berlinu, Varšavi, Rimu, Parizu, Budimpešti i Beogradu. — Za kratko će vrijeme Slovačka imati i svoj posebni novac. U stranoj štampi se potaklo pitanje ministra Sidora, koji se sada nalazi na jednomjesečnom dopustu, pa se dovodilo u vezu s kojekakvim kombinacijama, kao i s time, da Sidor više ne će biti ministar, jer da nije poželjan i da u Njemačkoj nisu s njim previše zadovoljni. Sve takve vijesti posve su izmišljene. Ministar Karol Sidor je iz Praga preuzeo vlast nad Slovačkom i Česi su mu vjerovali, ali on nikada nije ni jednog časa zaboravio, da je Slovak i da se čitav svoj život borio samo za slovačku nezavisnost. Tako je radio i ono kratko vrijeme, dok je bio ministrom predsjednikom slovačke vlade. Sidor se nalazi u kućnoj njezi, jer su ga posljednji događaji tako iscrpili, da je njegovo zdravlje došlo u pitanje. Čim se malo oporavi, a to će biti, nadajmo se, za mjesec dana, K. Sidor će nastupiti svoje mjesto ministra unutrašnjih poslova. — U Slovačkoj nema nijednog njemačkog vojnika. Slovačka nije okupirala njemačka vojska. Slovačka je nezavisna država i u Bratislavi nema ni jednog njemačkog vojnika, jer to nije potrebno. Ako će trebati zaposjesti Bratislavu ili poduzeti kakve mjere, onda će to učiniti samo slovačka vojska. Hlinkina garda. — Kako »United Press« doznaje, sporazum, koji je 18. t. m. potpisan u Beču između Hitlera i von Ribbentropa s jedne strane te Tisoa i Durčanskog s druge strane, a kojim se uređuju odnosi Slovačke prema Njemačkoj, preuzima Njemačka zaštitu nove države u trajanju od 25 godina. Sporazum ima sljedećih 8 točaka: 1. Njemačka garantira granice slovačke države na 25 godina. 2. Slovačka je slobodna i nezavisna. 3. Slovačka ima vlastitu vojsku. 4. Slovačka dobiva vlastitu vanjsku službu. 5. Slovačka će imati vlastitu valutu. 6. Slovačka dobiva 15 do 20 posto od zlatne i devizne zalihe čehoslovačke Narodne banke. 7. Slovačka dobiva veliki dio češkog ratnog materijala, koji se sada nalazi u Slovačkoj. 8. Slovačka se veže, ako želi, privredno u jednu zajednicu s Njemačkom. Taj odnos ona može prema želji otkazati. Njemačke ćete, koje se sada nalaze u Slovačkoj, imale bi se povući, čim ispune svoju zadaću, koja ima svrhu podupiranja slovačke vlade. — 19. t. m. je čitava Slovačka proslavila dan svoje nezavisnosti. U crkvama su održane zahvalnice.

ČESKA SASTAVNI DIO REICHA. Nakon što su njemačke čete okupirale svu Češku i Moravsku i prisajedinili je Njemačkoj, Češka kao samostalna država više ne postoji. Česi su njemački podanici. Vojska je riješena dužnosti. Za češke Zidove vrijede njemački antisemitski zakoni. Česima ostaje samo neka kulturna samostalnost. — Protektorom Češke i Moravske imenovan je von Neurath, koji će stanovati u praškom dvoru. U istom dvoru bit će i uređ predsjednika dra Hache.

NJEMAČKA VOJSKA U MEMELU. Litavska vlada na zahtjev Njemačke uručila joj je memelski teritorij i svoju vojsku povukla na staru rusku granicu, na što je njemačka vojska okupirala čitavu memelsku oblast. Tako je politikom gotovih čina opet povećan teritorij Njemačkog Reicha!

NE PRIZNAVAJU PROTEKTORAT NAD ČESKOM. Engleska, Francuska, Sovjetska Rusija i Sjedinjene Američke Države upravile su Njemačkoj protestnu notu, kojom ne priznaju njemački protektorat na Češkom i Moravskom i njihovu okupaciju. Njemačka je odgovorila na tu prosvjednu notu odbijanjem prosvjeda i vrlo ostrim novinskim člancima.

KARPATO-UKRAJINU okupirala je Mađarska uz pristanak Njemačke i tako je postigla zajedničku granicu s Poljskom, za kojom je toliko žudjela.

BEZUVJETNU PREDAJU TRAZI FRANCO. Španjolska nacionalna radio stanica objavila je, da ne treba nikakvih pregovora za častan mir, koji traže španjolski republikanci. Republikanci treba da se pokore bez uvjeta. Vojska generala Franca uspostavila je u oslobođenim krajevima mir za sve. Oni, koji nisu počinili nikakve zločine, ne treba da se boje ničega. O pregovorima ne može biti riječi. Nacionalna Španjolska dužna je sjenama poginule španjolske omladine, da do kraja provede totalnu pobjedu.

PAKT PRIJATELJSTVA ŠPANJOL-SKE I PORTUGALA. Glavne njegove odredbe su ove: Trajat će 10 godina. Obvezuju se, da će uzajamno poštovati granice; da ne će pomoći neku treću silu, koja bi napala jednu od njih; da ne će zaključiti savez s nekom trećom silom, koja bi odlučila napasti jednu od njih.

Naši dopisi

TIJESNO

Proslava Papinoga dana

U nedjelju 12. t. m. naši Križari i Križarice pristupili su zajednički k stolu Gospodnjemu. Preko sv. Mise održao je naš vlč. g. župnik don Toma Perina vatrene propovijedi o značenju Pape i napose o vjekovnim najboljim vezama Hrvata s Petrovim nasljednicima. Iza Mise ispjevan je svečani »Tebe Boga hvalimo« s molitvom za Papu. Svečanoj službi prisustvovali su predstavnici mjesnih vlasti i naša »Hrvatska Glazba«, koja je otvirala Papinu himnu.

Navečer istoga dana priredili su Križari akademiju s tri deklamacije, koje su izvedene na zadovoljstvo svih prisutnih, osobito njihovih roditelja. Prvi je deklamovao br. Frkić Roko »Ja sam vojnik Papin«, drugi Perina Ante »Ja sam Križar Mali«, treći Stegić Ante »Brate, sjeti se smrti, pa ne ćeš griješiti«. Izveden je i jedan šaljivi igrokaz »Suplja glava«, na radost i smijeh prisutnih. Za sve ovo ide priznanje našem bratu Tomi Perini Josinu, koji se žrtvovao svake večeri sa svojom braćom i sve vodio.

Jedan od prisutnih

JADRTOVAC

Blagoslov novoga križnog puta. Dulje vremena osjećala se potreba, da se nabavi za našu župsku crkvu novi put križa. Nastojanjem vlč. don Ante Haila, bivšega ovdajšnjeg dušobrižnika, bila je ispunjena želja župljana. Pošto je naša crkva siromašna, nije mogla snositi sama sve troškove. Stoga ovu lijepu namjeru poduprla je i bratovština Gospe od Zdravlja. Blagoslov novoga križnog puta obavio je 3. t. m. vlč. o. Ambrozij Miletić, kao delegat starješine franjevačkoga samostana u Krapnju. Makar je bio obični radni dan, narod je pohrlao u velikom broju u crkvu, da prisustvuje lijepom obredu toga blagoslova. Tom prilikom održao je vlč. o. Ambrozij Miletić lijepi govor, u kome je pobudio vjernike na često obavljanje pobožnosti puta križa. Dao Bog, da bi župljanima novi križni put bio i novo sredstvo duhovnoga napretka!

Na 50 godišnjicu smrti bivšeg uglednog mještanina Morovića Ante, sabrali su se na svečanom zadušnicama brojni njegovi nasljednici: sinovi, unuci i prauunci. Lijep primjer onima, koji se ne sjećaju svojih umrlih niti na prvu godišnjicu njihove smrti!

Mještanin

Križarske vijesti

POSJETI I PREDAVANJA. 11. III. posjetio je K. B. Novu Gradišku delegat VKB-a br. Frano Grgić, te Slavonjski Brod i Vinkovce u nedjelju 12. III. (br. Frano Grgić).

ODRŽANE PROSLAVE. U nedjelju 19. III. održana je proslava »Socijalnog dana« u Gašincima.

ODRŽANE DUHOVNE VJEŽBE. U Koprivnici održane su duhovne vježbe od 24.—26. III. te u Kotoribi od 24.—26. III.

SVOJ K SVOME!

Čast mi je obavijestiti gg. župnike te cij. crkvene bratovštine i samostane, da u svojoj tvornici izrađujem voštane svijeće iz najboljih voštanih surogata, koje se ne krive ni u najvećoj vrućini, lijepo gore te ne kaplju niti dime, za što imam mnoga priznanja i jamčim.

CIJENE BEZ KONKURENCIJE:
TVORNIČA VOŠTANIH SVIJEĆA NIKO JURAS-ŠIBENIK

Hrana duše

BENEDIKTINSKI DVOBROJ »ZIVOTA S CRKVOU«. Svojevremeno je bilo najavljeno, da će dvobroj 4.—5. liturgijskoga časopisa »Život s Crkvom« izaći kao posebni benediktinski dvobroj prigodom blagdana sv. Benedikta (21. III.). Radi tehničkih razloga dvobroj nije mogao izaći, kako je bilo objavljeno, početkom tek. m. ožujka, ali će ga pretplatnici dobiti svakako iza blagdana sv. Benedikta. Sadržaj ovoga dvobroja je sljedeći: 1. Opat Arnošt Vykoukal O. S. B.: Sv. Benedikt i njegovo djelo. 2. P. Emmanuel Heufelder O. S. B.: Svetački lik sv. Benedikta. 3. Msgr Miho Pušić, biskup: Početak, razvitak i uspjesi benediktin. Reda osobito na vjerskom polju. 4. Dr L. Katić: Što su učinili Benediktinci za napredak čovječanstva. 5. Dr Ivan Delalle: Sv. Benedikt i liturgija. 6. D. Zanko: Benediktinci socijalni dobrotvori. 7. A. Dabinović: Benediktinci u VIII. stoljeću. 8. Msgr Pavao Butorac, biskup: Uloga Benediktinaca u hrvatskom narodu. 9. Ante Petravić: Benediktinci u hrvatskoj književnosti. 10. Dr Lj. Karaman: Benediktinci i srednjovjekovna umjetnost Dalmacije. 11. O. Mihael Mlekuž O. S. B.: Razvoj Benediktinskoga Reda u zadnjih sto godina. 12. D. M. Klarić: Važnost Benediktinaca za hrvat. narod u prošlosti i sadašnjosti (Povjesno-arheološke crtece o glavnijim samostanima u doba hrv. narodne nezavisnosti). 13. Prof. Dr Ivan Ostojić: Benediktinski samostan u Povljima na Braču. 14. Prof. C. Fisković: Benediktin. samostan sv. Nikole u Trogiru. 15. Prof. Petar Grgec: Prvi preprodatelj Hrvata. 16. Albe Vidaković — Rim: Benediktinci obnovitelji Gregorijanskog korala. 17. Zd. Zanko: Beuronska umjetnost. 18. Dr I. D.: Sv. Benedikt u ikonografiji. — Istodobno će izaći i kao posebna knjiga s nekoliko slika pod naslovom »Sv. Benedikt i njegovo djelo«. Imat će oko 150 stranica, a zapadat će 15 din. Tko želi dobiti ovu knjigu, neka je odmah naruči kod Knjižnice »Zvijezda Mora« (Biskupski Ordinarijat) — Hvar. Novac se šalje na ček. rač. br. 32.193.

Razne vijesti

DOKUMENAT O PREDAJI. Donosimo ovdje tekst saopćenja njemačke vlade, što ga je potpisao uz Hitlera i dr Hacha. Ovim se dokumentom utvrđuje propast češke samostalnosti: »Vođa Reicha je danas u prisutnosti ministra vanjskih poslova von Ribbentropa primio na njihovu želju češkog predsjednika republike dra Hachu i češkog ministra vanjskih poslova Chvalkovskog. Prilikom toga sastanka ispitao je sasvim otvoreno ozbiljan položaj, koji je nastao uslijed događaja, koji su se u toku prošlih nedjelja odigrali na dosadanjem češko-slovačkom teritoriju. S obje strane izloženo je suglasno uvjerenje, da cilj svih napora mora biti osiguranje reda, poretka i mira u ovom dijelu Evrope. Češko-slovački predsjednik države izjavio je, da on — kako bi poslužio tome cilju, i kako bi se postiglo potpuno umirenje — predaje s punim povjerenjem u ruke vođe Reicha sudbinu češkog naroda i zemlje. Führer je primio tu izjavu i saopćio svoju odluku, da će primiti češki narod pod zaštitu Reicha i osigurati mu samostalan razvoj njegova narodnog života u skladu s njegovom narodnom individualnošću. — U Berlinu, 15. ožujka 1939.« — Slijede potpisi Hitlera, dra Hache, von Ribbentropa i dra Chvalkovskog.

CISTE KNJIŽEVNOST OD SMECA. Odbor od 5 američkih katoličkih biskupa poveo je energičnu akciju za čišćenje književnih proizvoda od gadne pornografije. Nažalost vlasti postupaju vrlo mlitavo s grobarima narodne sreće.

VRHUNAC SAMOZATAJE. U velikoj lyonskoj bolnici njeguju časte sestre 300 španjolskih komunista, iako su doznale, da su mnogi od njih mučili, iznakazili i konačno ubili njihove španjolske sestre.

CEZŃJA ZA KATOL. CRKVOU. U Engleskoj je više hiljada pastora odlučilo, da će moliti pod Misom za milost, kako bi an-

glikanska crkva našla što prije put povratku u stado rimskog Pastira. Gotovo četvrtina anglikanskih duhovnika je sklona katoličkoj Crkvi. Mnogi su zatražili formalni povratak u krilo katoličke Crkve.

KORIST PROGONSTVA. »L'Osservatore Romano« piše, da su krvava progonstva u Španjolskoj silno razdvojila duhove. Slabici su otpali, ali su se zato mnogi dosad uspravili vjernici približili Bogu i žrtvovali do mučeništva. Obnovili su se divni prizori iz vremena prvih kršćana.

KOLIKO IMA NEZAPOSLENIH U USA. Sada ima u Sjedinjenim Američkim Državama 3 milijuna nezaposlenih radnika, a ako se ne poveća kredit za javne radove ovaj će se broj povećati za još jedan milijun otpuštenih radnika.

IZBORI ZA NOVOG PREDSEDNIKA FRANCUSKE REPUBLIKE. Ministarsko vijeće odredilo je da se izbori za novog predsjednika republike izvrše 5 travnja.

KATASTROFA NJEMAČKOG AEROPLANA. Jedan njemački tromotorni aeroplan srušio se u primorskim alpama. Na njemu je bilo deset njemačkih pilota na povratku iz Španjolske, koji su prilikom katastrofe svi poginuli.

GANDI STRAJKOVAO GLADOM. Mahatma Gandhi, vođa indijskog pokreta bio je počeo štrajkovati gladu do smrti, u znak protesta, jer vlasti nijesu htjele prihvatiti njegov zahtjev o donošanju ustavnog zakona za Indiju. Nakon četiri dana i pol prekinuo je štrajk, jer je potkralj Indije obećao prihvatiti njegove zahtjeve. Gandhi je star 70 godina. Ovaj Gandhijev štrajk gladu uzbudio je čitavu Indiju, a u gradu Benaresu izazvao velike neredne, gdje se umiješalo i redarstvo, te je poginulo 45 osoba i oko 200 ih je teško ranjeno.

USKRSNA SV. PRICEST. Uskrs se približuje, a svaki kršćanin za Uskrs mora duhovno uskrsnuti. Duhovnog uskrsnuća nema bez sv. ispovijedi i sv. pričesti.

Javna zahvala

U našoj teškoj tuzi, koja nas je snažila bolešću i smrću naše kćeri

Zivanke

dužnost nam je, da se najtoplije zahvalimo svim našim dobrim prijateljima, znancima i našoj rodbini, koji su je u njezinoj bolesti pohodili, a nas u našoj tuzi tješili.

Hvala liječniku g. dru O. Novaku, koji je pokojnicu liječio u njezinoj bolesti i nastojao je svim silama otkloniti smrt; također hvala liječniku g. dru K. Triaja, koji je nastavio liječenjem iza oboljenja dra O. Novaka i uložio sve sile, da je otkloni okrutne bolesti.

Hvala našem vlč. o. fra Gabri Bedrica, župniku Varosa, koji je pokojnicu ponudio, tješio molitvama, davi joj utjenu sv. vjere i zadnje pomazanje. Osobito pak priznanje Upravi Zanatske škole, kao i pokojnicima drugaricama, koje su je dopratile do zadnjega poćinka.

Zahvaljujemo svim našim Varošanima i građanima, koji su se sjetili pokojnice siljanjem cvijeća, vijenaca i buketa pri njezinoj sprovodu, kao i građanstvu u suskom činovništvu na učestvovanju pri njezinom zadnjem isprcaju.

Hvala našem skradinskom župniku — upravitelju nadzupsko-opaške crkve vic. don Josi Arnericu, koji je s građanstvom skradina sjećao mrtvi ljes iz Sibenika, uzveličavši sprovod svojim pjevanjem »Pomiluj mene Bože« i zadnjim otkrjećenjem na grobištu Sv. Jerolima.

Osobita hvala našim skradinskim djevojkama, koje su u svojim narodnim nošnjama, noseći kite oko ljesa, te momcima, koji su je nosili, uveličali pokojnicu sprovod, kao i onima, koji su do njezinog zadnjeg poćinka nosili kite cvijeća i vijence.

Hvala obitelji kuma Mate Bedrica, koji je na tužnu vijest uputio brzopjavku i poslao vijenac pokojnici, a također i obitelji Jere Berač.

Osobita hvala svima onima, koji su se na bilo koji način pismeno, ili usmeno sažalili te svoje sažalnice i brzojavno poslali. Svima od Boga bila stotruka naplata, pokojnici laka zemlja!

Sibenik, 16. ožujka 1939.

Ožalošćena obitelj
Ivana Bubalo
višeg sudskog oficijala